

EMINENTISS. ET REVERENDISS. PRINCIPI, ET D. D.

## FRANCISCO ANTONIO DE LORENZANA ET BUTRON

S. R. F. PRESEYTERO CARDINALI, ARCHIEPISCOPO TOLETANO, HISPANIARUM PRIMATI ET GENERALI INQUISITORI, CANCELLARIO MAJORI CASTELLE, REGI A CONSILII STATUS, PRÆCLARI REGII ORDINIS HISPANICI CAROLI III MAGNA CRUCE INSIGNITO, ETC.

FAUSTINUS AREVALUS.

Quod diu multumque doctissimi quique exoptabam, ut Isidori sanctissimi Hispanensis pontificis opera eo cultu eoque ordine, qui ætatem hanc nostram deceret, de novo in lucem prodirent, id post tot irritos plurimorum conatus quod ego præstare in me recuperare, in varias fortasse reprehensiones incurram. Verum nihil ea de causa ab incepto deteritus, te auctore, et auspice, princeps eminentissime, in quo uno et spes et ratio studiorum meorum est omnis reposita, majus etiam quiddam, quam quantum aliorum votis satis esse posset, aggredi sum ausus. Cum enim multi præclara doctrina, et ingenio viri cum patrum et majorum memoria, tum hac etiam nostra sive in Operum omnium S. Isidori, sive in hujus vel illius tantum editionem perpoliendam absolendamque diligenti studio incubuerint, quorum commentationes partim prælo illæ quidem subjectæ, sed desperæ, et raro obviæ sunt, partim adhuc mss. latebant, non satis me aut charitati pietatique adversus Hispaniæ nostræ Doctorem, aut grato animo adversus eos qui res gestas ejus lucubrationesque illustrarunt, facturum esse existimavi, nisi omnia aliorum ejusmodi scripta, suis quæque locis apte disposita, in unum veluti corpus colligerem, et, sicubi opus esse videretur, ad veri normam revocarem. Ita profecto fiet, ut adjectis iis quæ pro mea virili parte adjicienda esse censui, hæc mea unius editio instar aliarum omnium haberi possit. Quod meum consilium si tibi, princeps eminentissime, probabitur, vel potius quoniam probari tibi jam intellexi, non dubito quin illud etiam cæteri omnes, vel iidem quæ me moverunt, rationum momentis compulsi, vel iudicii tui prærogativa incitati, libentibus animis probaturi sint: atque adeo reliquis tuis immortalibus in optimarum artium studia meritis Isidoriana nova editio, ut auguror et opto, veluti cumulus accedet: nomenque tuum, cui nihil ad commendationem amplitudinemque quod addi possit, fecisse reliquum videris, tamen inclarescet illud quidem aliquanto magis, non minus inter illos qui sacras litteras patrocinio suo fovērunt, quique sui memores alios fecere merendo, quam inter eos, qui earumdem litterarum studia ad perennem nominis recordationem famamque excoluerunt. Deus te, eminentissime cardinalis, et præsul amplissime, litteratis viris Christianæ reipublicæ, atque Hispaniæ cum primis nostræ, cujus tam magnum lumen es, sospitem incolumemque servet quam diutissime. Ita volebam. Ex Urbe, Kalend. Januar. anni 1796.

## ISIDORIANA,

SIVE IN EDITIONEM OPERUM

# S. ISIDORI HISPALENSIS

PROLEGOMENA.

### Pars prima.

DE VITA, REBUS GESTIS, ET DOCTRINA S. ISIDORI. DEQUE EDITIONIBUS OMNIA EJUSDEM OPERA COMPLECTENTIBUS.

#### CAPUT PRIMUM.

*Accurata operum S. Isidori editio difficillima.*

*Methodus in his Prolegomenis adhibita.*

1. Periculosa plenum opus alexæ aggredior. Liceat enim mihi id nunc præfari, quod potui etiam tum, cum ad veterum scriptorum opera cum manuscriptis exemplaribus conferenda primum me accinxerem;

PATROL. LXXXI.

sed nunc certe gravioribus etiam de causis profiteri ausim, in hoc studiorum genere plus laboris ac difficultatis inesse, majoremque doctrinæ copiam requiri, quam vulgo ii putant qui aut nunquam ipsi experti sunt, aut ne de vera quidem doctrinæ laude judicare possunt. Franciscus Robertellus, qui de arte, sive ratione corrigendi antiquorum libros disputa-